VAASAN KAUPUNKI

Asia: Lausunto asiasta HE 4/2020 vp

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Hallituksen esitys on kokonaisuudessaan tervetullut esitys tukemaan ikääntyneiden ihmisten hoivaa kansallisesti. Käytännön toimintaan kaivattaisiin kuitenkin kansallisen tason palveluiden myöntämisen kriteerejä, joihin esitetyssä laissa ei varsinaisesti anneta määrittelyjä.

Toimintakyvyn arvioinnin toteuttaminen yhtenäisellä toimintakykymittaristolla RAI:lla mahdollistaa ympärivuorokautisten asiakkaiden yhdenvertaisen arvioinnin palvelutarpeen arvioinnissa ja myönnettävän palvelun saamisessa. RAI toimintakykyarvion tekeminen edellyttää henkilöstön kouluttamista kokemuksen kasvattamista arviointia tehdessä. Tähän tulisi myös suunnataa kansallisella tasolla voimavaroja (RAI-kouluttajia) yhtenäisten arviointien tekemiseksi, myös koulutuksista johtuvia kustannuksia tulisi alkuvaiheessa kompensoida.

Iäkkäiden ympärivuorokautisen asumisen henkilöstömäärän lisääminen vähimmäismitoituksena 0,7 työntekijää asukasta kohden tulisi olla asumisyksikön asukkaiden hoitoisuuteen perustuva (RAI-indeksi) ja tulisi olla mahdollisuus myös pienempään mitoitukseen esim. 0,6 mikäli asumisyksikössä on tietty määrä alle määritellyn korkean indeksin RAI-asukkaita. Tämä siis edellyttää lakiin kirjauksen, mitä RAI indeksiä käytetään osoittamaan vähimmäismitoitus johtuen asukkaiden hoitoisuudesta. Mikäli tällaista kirjausta ei ole, mahdollistaa se mitä todennäköisimmin mitoitusten väärinkäyttöä ja lisää tulkinnasta johtuvia ongelmia.

Kuntien velvollisuutta valvoa ympärivuorokautisia asumisyksiköitä tulee tukea yhteistyössä aluehallintoviranomaisten kanssa, alueilla tulee olla AVI vetoiset valvontatarkastukset yhteistyössä.

Hoitajamitoituksen nostaminen o,7 tasolle tulee vääjäämättä vaikuttamaan negatiivisesti kotihoidon kehittämiseen. Suuri huoli on, että kotihoidon henkilöstöä hakeutuu ympärivuorokautisiin yksiköihin. Kotihoidon kehittämistä on tuettava ja siitä on tehtävä houkuttelevampaa ja työoloja on parannettava. Tähän työhön pitää löytyä valtion kannustimia.

Edelleen palvelurakenteiden muuttamista välimuotoiseen asumiseen tulee selvittää ja etsiä uusia toimintamalleja.

Uudessa laissa pitäisi myös määritellä lääkäripalvelujen vähimmäiskriteerit. Tällä hetkellä monessa kunnassa tehostetun asumispalveluiden piirissä olevat jäävät huonolle lääkröinnille ja siten ovat eriarvoisessa asemassa kunnan muihin asukkaisiin.

PL 3 65101 VAASA Puhelin (06) 325 1111 e-mail: etunimi.sukunimi@vaasa.fi
PB 3 65101 VASA Telefon (06) 325 1111 e-mail: förnamn.efternamn@vaasa.fi

Uudessa lakiehdotuksessa tulisi myös määritellä omaishoito kokonaisuudessa ja saada myös omaishoidon kansalliset kriteerit ja palkkioiden maksut yhdenvertaisiksi. Myös Omaishoidon kriteerien pohjana voitaisiin määritellä tietyt RAI indeksit. Ikäihmisten valtakunnallisiin laatusuosituksiin tulee laatia indikaattorit ja tavoitteet.

Yhteistyöterveisin

Leif Holmlund
Koti- ja laitoshoidon tulosaluejohtaja I Resultatområdesdirektör inom hem- och anstaltsvården

Vaasan kaupunki
Vaasan sosiaali- ja terveystoimi I Vasa Social- och hälsosektorn
Koti- ja laitoshoito / Hem och antaltsvården
Ruutikellarintie 4 / Krutkällarvägen 4, 65101 Vaasa • Vasa (PL 241 • PB 241)

Puh Tfn +35863251644
Puh Tfn +358400737332
leif.holmlund@vaasa.fi
www.vaasa.fi • www.vasa.fi